

Toimetulekutoetuse maksmine 2009. aasta I kvartalis

1. Toimetulekutoetuse vahendite kasutamine

Maavalitsustest laekunud aruannete põhjal kulutati 2009.aasta I kvartalis toimetulekutoetuse maksmiseks (toimetulekupiiri kindlustamiseks) 40,1 miljonit krooni ning täiendavaks 200-krooniseks toetuseks toimetulekutoetuse saajale, kelle kõik teised pereliikmed on alaealised, 0,7 miljonit krooni – kokku seega **40,8 miljonit krooni**.

Toetust toimetulekupiiri kindlustamiseks arvestati 2009. aasta I kvartalis 10 238 perele. Toimetulekupiiri kindlustamiseks rahuldati 22 970 taotlust, seega keskmiselt kuus 7657 taotlust. Arvestuslikult sai üks toetust saanud pere kvartali jooksul toetust keskmiselt 2,2 korda. Ühe taotluse keskmine arvestuslik suurus oli 1775 krooni.

Arvestatuna ühe elaniku kohta maksti 2009.aasta I kvartalis toimetulekutoetust (koos täiendava toetusega üksi last kasvatava toimetulekutoetuse saajale) keskmiselt 30 krooni.

Alljärgnevas tabelis on esitatud andmed toimetulekutoetuseks kulutatud vahendite, toetust saanud perede ning rahuldatud taotluste arvu kohta kvartaalses lõikes.

Tabel 1. Toimetulekutoetuse üldandmed, 2007-2009

	2007 I kv	2007 IV kv	2008 I kv*	2008 IV kv	2009 I kv
Toimetulekutoetuseks ja täiendavaks 200-kroonise toetuseks kulunud summa, miljonit krooni	33,4	20,3	25,9	24,7	40,8
Toimetulekutoetust (toimetulekupiiri kindlustamiseks) saanud perede arv	9 784	...	7 211	...	10 238
Rahuldatud taotluste arv	23 511	15 204	17 013	15 413	22 970
Keskmine arvestuslik rahuldatud taotluste arv kuus ² (rahuldatud taotlused /kuude arv)	7 837	5 068	5 671	5 138	7 657
Keskmine arvestuslik toetuste suurus ühe taotluse kohta, krooni	1 421	1 334	1 522	1 601	1 775

* Alates 1. jaanuarist 2008 on toimetulekupiir esimesele pereliikmele /üks elavale isikule tõstetud 900-kroonilt 1000 kroonile

Toimetulekutoetust saavate **perede arv** on kasvanud 2009. aasta I kvartalis võrreldes 2008. aasta I kvartaliga 3027 pere võrra e 42% ja võrreldes 2007. aasta I kvartaliga 454 pere võrra e 4,6%.

Rahuldatud taotluste arv on kasvanud 2009. aasta I kvartalis võrreldes 2008. aasta I kvartaliga toetust saanud perede arvust mõnevõrra aeglasemalt – 35% e 5957 taotluse võrra.

Võrreldes 2008. aasta IV kvartaliga on rahuldatud taotluste arv kasvanud 7557 taotluse võrra e 49%. Aasta tagasi (2008. aasta I kvartalis võrreldes 2007. aasta IV kvartaliga) oli kasv tunduvalt väiksem - 1809 taotluse võrra e 11,9%.

Ühe taotluse kohta makstud toetuse suurus kasvas taotluste arvust oluliselt aeglasemalt: 2009. aasta I kvartalis võrreldes 2008. aasta I kvartaliga – 16,7% e 253 krooni võrra. Kasv 2009. aasta I kvartalis võrreldes 2008. aasta IV kvartaliga oli 10,9% e 174 krooni. 2008. aasta I kvartalis võrreldes 2007. aasta IV kvartaliga oli kasv mõnevõrra suurem (14,0% e 187 krooni), mida mõjutas toimetulekupiiri tõstmine 2008. aasta 1 jaanuarist 100 krooni võrra (900-kroonilt 1000 kroonile).

Eespooltoodust järeldeb, et toimetulekutoetuseks arvestatud vahendite kulu kasv 2009. aasta I kvartalis võrreldes eelmise aasta sama perioodiga 14,9 miljonit krooni ehk 57,5% võrra toimus rahuldatud taotluste arvu ning ka samal ajal ühe taotluse kohta keskmiselt arvestatud toetuse summa suurenemise arvel.

70,2% kulutuste juurdekasvust toimus taotluste arvu kasvu arvelt ja 29,8%- ühe taotluse arvestatud toetuste summa kasvu arvelt.

2009. aasta I kvartalis on võrreldes 2008. aasta IV kvartaliga kulutused kasvanud kokku 65,2% e 16,1 miljonit krooni, millest 82,8% andis taotluste arvu kasv ja 17,2% ühe taotluse kohta arvestatud toetuste summa kasv.

Aasta tagasi (2008. I kvartalis võrreldes 2007. aasta IV kvartaliga) toetusteks arvestatud vahendite juurdekasvust andis 51,7% toetuste kasv ühe taotluse kohta ja 48,3% taotluste arvu kasv.

2. Toetuse saajad peretüübi järgi

Toetust saanud perede, rahuldatud taotluste, keskmist toetuse saamise kordade arvu ja arvestatud toetuse summat peretüüpide lõikes iseloomustab alljärgnev tabel.

Tabel 2. Toimetulekutoetuse (toimetulekupiiri kindlustamiseks) maksmine peretüüpide lõikes 2009. aasta I kvartalis

Pere tüüp	Toetust saanud perede arv	Rahuldatud taotluste arv	Keskmine toetuse saamise kordade arv	Arvestatud toetust	
				summa, milj krooni	ühe taotluse kohta, krooni
Kokku /keskmine	10 238	22 970	2,2	40,1	1 745
Tööd mitteomava isikuga pere	6 825	15 760	2,3	28,8	1 828
sh - töötuga	4 027	8 753	2,2	16,6	1 894
- pikaajalise töötuga, mittetöötava tööotsijaga	2 798	7 007	2,5	12,2	1 745
Pensionäripere	1 316	2 685	2,0	2,6	974
Üliõpilaspere	84	208	2,5	0,4	2 087

Muu pere ¹	2 013	4 317	2,1	8,2	1 906
Kõikidest peredest:					
lapsega pere	3 330	7 199	2,2	16,9	2 343
puudega isikuga pere	982	2 056	2,1	2,9	1 422

¹ Siia kuuluvad peamiselt madalapalgaliste vanematega lastega pered, ühe vanemaga pered, paljulapselised pered.

2.1 Töötuga, pikaajalise töötuga ja mittetöötava tööotsijaga pered

Peredele, mille koosseisus oli üks või enam tööd mitteomavat isikut, arvestati 2009. aasta I kvartalis toimetulekutoetust summas 28,8 miljonit krooni, mis on 71,9% toetusteks kulutatud kõigist vahenditest. Võrreldes 2008. aasta I kvartaliga kasvas nende peredele arvestatud toetuse summa 78,6% ehk 12,7 miljonit krooni.

Võrreldes 2008. aasta IV kvartaliga kasv oli veidi väiksem – 68,3% e 11,7 miljonit krooni (2008. I kvartalis võrreldes 2007. IV kvartaliga – 23,8% e 3,1 miljonit krooni).

Tööd mitteomava isikuga peresid, kellele arvestati toimetulekutoetust, oli 2009. aasta I kvartalis 6 825. Võrreldes 2008. aasta I kvartaliga on nende perede arv kasvanud kõige kiirema tempoga – 67,2% ehk 2743 pere võrra. Vastavalt sellele on nende perede osatähtsus kõikidest toetust saanud peredest kasvanud 56,6%-lt 66,7%-le.

2009. aasta I kvartalis kasvas võrreldes 2008. aasta I kvartaliga tööd mitteomava pereliikmega perede rahuldatud taotluste arv enam kui poole võrra – 57,2% e 5 733 taotluse võrra (10 027 taotlusest 15 760 taotluseni).

Võrreldes 2008. aasta IV kvartaliga on tööd mitteomava pereliikmega rahuldatud taotluste arv 2009. aasta I kvartalis kasvanud 49% ehk 5189 taotluse võrra, millest registreeritud töötuga perede taotluste arv on kasvanud 3923 taotluse võrra e **81,2%** (2008. aasta I kvartalis võrreldes 2007. aasta IV kvartaliga kasvas tööd mitteomava pereliikmega rahuldatud taotluste arv vaid 4,1% e 394 taotluse võrra).

Sellele avaldas mõju töötute arvu pidev kasv alates 2008. aasta sügisest, mis on märkimisväärselt kiirenenud 2009. aasta alguses. Kui tööturustatistika andmete põhjal oli 2008. aasta detsembris registreeritud 6659 uut töötut, siis 2009. aasta jaanuaris juba 11 054 inimest. 2009. aasta I kvartali kuukeskmise töötutoetuse saajate arv on kasvanud võrreldes 2008. aasta IV kvartali vastava näitajaga 2,2 korda ja võrreldes 2008. aasta I kvartali sama näitajaga ca 1,6 korda.

Töötute arvu kasvu tõttu suurenes 2009. aasta I kvartalis võrreldes 2008. aasta I kvartaliga kõigi **rahuldatud taotluste hulgas oluliselt tööd mitteomava pereliikmega (9,7 protsendipunkti) perede taotluste osatähtsus.**

2.2 Pensionäri pered

Pensionäri peredele arvestati 2009. aasta I kvartalis toetuseks **2,6 miljonit krooni**, mis on veidi vähem, kui 2008. aasta samal perioodil (2,7 miljonit krooni). Ühtlasi vähenes pensionäri peredele arvestatud toetuste osatähtsus toetusteks arvestatud vahendite kogusummas 10,6%-lt 6,5%-le.

2009. aasta I kvartali jooksul arvestati toimetulekutoetust 1 316 pensionäri perele. Võrreldes 2008. aasta I kvartaliga vähenes toimetulekutoetust saanud pensionäri perede arv 130 pere võrra e 9%. Pensionäri perede osatähtsus toimetulekutoetust saanud perede hulgas vähenes seega 20,1%-lt 12,9%-le (7,2 protsendipunkti).

Pensionäri perede rahuldatud taotluste arv vähenes 2009. aasta I kvartalis võrreldes 2008. aasta I kvartaliga 447 taotluse võrra e 14,3% (3132 taotlusest 2685 taotluseni). Pensionäri perede taotluste osatähtsus kõikidest taotlustest vähenes 18,4%-lt 11,7%-ni (6,7 protsendipunkti).

Võib veel lisada, et pensionäri perede osakaal perede arvu järgi on suurem kui rahuldatud taotluste arvu järgi, mida mõjutab see, et pensionäri pered saavad toetust harvemini võrreldes teiste peredega (2009. aasta I kvartali jooksul keskmiselt 2 korda). Pensionäri peredel on ka kõige väiksem keskmiselt ühe taotluse kohta arvestatud toetus (2009. aasta I kvartalis 974 krooni taotluse kohta e 55,8% keskmisest), mida mõjutab väiksem pere suurus.

Kokkuvõtteks võib öelda, et 2009. aasta I kvartalis võrreldes 2008. aasta I kvartaliga vähenes nii toimetulekutoetust saanud pensionäri perede arv, rahuldatud taotluste arv kui ka toetuseks arvestatud summad. Samal ajal „tasandas” pensionide enam kui 20%-line kasv ära eluasemekulutuste kasvu.

2.3 Lastega pered

Lastega peredele arvestati 2009. aasta I kvartalis toimetulekutoetuseks (toimetulekupiiri kindlustamiseks) **16,9 miljonit krooni** ehk 42,1% toimetulekupiiri kindlustamiseks arvestatud vahendite kogusummast. Võrreldes 2008. aasta I kvartaliga kasvasid lastega peredele arvestatud toetused 69,1% ehk 6,9 miljonit krooni.

2009. aasta I kvartalis arvestati toimetulekutoetust 3 330 lastega perele, mis moodustab 32,5% toetust saanud perede üldarvust.

Võrreldes 2009. aasta I kvartaliga on toetust saanud lastega perede arv kasvanud 54,1% e 1169 pere võrra. Samal ajal on nende lastega perede arv, kus on üks või mitu mittetöötavat liiget, kasvanud veel kiirema tempoga – 97,6% ehk peaaegu 2-kordselt. Kui 2008. aasta I kvartalis oli kõikidest toetust saanud lastega peredest 40,4% tööd mitteomava pereliikmega, siis 2009. aasta I kvartalis – 51,8% (1725 peret).

Lastega perede taotlused moodustasid 2009. aasta I kvartalis peaaegu kolmandiku (31,3%) kõikide perede taotlustest.

Võrreldes 2008. aasta I kvartaliga on taotluste arv kasvanud 42,9% e 2161 taotluse võrra. Seega on lastega perede taotluste osatähtsus kõikides taotlustes kasvanud 29,6%-lt 31,3%-le.

Tabel 3. Toimetulekupiiri kindlustamiseks toetust saanud perede struktuur, %

Pere tüüp	Perede osatähtsus							
	rahuldatud taotluste arvu järgi					toetust saanud perede üldarvust ¹		
	2007 I kv	2007 IV kv	2008 I kv	2008 IV kv	2009 I kv	2007 I kv	2008 I kv	2009 I kv
Tööd mitteomava isikuga pere	59,5	63,4	58,9	68,6	68,6	56,6	56,6	66,7
sh - töötuga	21,8	24,4	24,7	31,3	38,1	22,0	25,3	39,3
- pikaajalise töötuga, mittetöötava töötajaga	37,7	39,0	34,2	37,3	30,5	34,6	31,3	27,4
Pensionäripere	17,5	13,4	18,4	10,7	11,7	19,7	20,1	12,9

Üliõpilaspere	1,6	1,4	1,6	1,1	0,9	1,6	1,3	0,8
Muu pere	21,4	21,8	21,1	19,6	18,8	22,1	22,0	19,7
Kokku	100	100	100	100	100	X	X	X
Kõikidest peredest:								
lapsega pere	32,9	30,7	29,6	29,7	31,3	32,8	30,0	32,5
puudega isikuga pere	11,9	9,2	11,9	8,6	9,0	13,0	13,0	9,6

¹ üks ja sama pereliige võib eri kuudel kuuluda erinevasse peretüüpi (näiteks jaanuaris sai toetust madalapalgalise töötajana, veebruaris pensionärina või töötuna jne). Selliste juhtude arv on suhteliselt väike (paar % pereliikmete üldarvust)

Kokkuvõtteks võib öelda, et **toimetulekutoetuse rahuldatud taotluste arvu kasvu mõjutas kõige enam töötuga, pikaajalise töötuga ja mittetöötava töötajaga perede taotluste arvu kasv**. Taotluste juurdekasvust 2009. aasta I kvartalis võrreldes 2008. aasta I kvartaliga moodustasid 96,2% tööd mitteomava pereliikmega taotlused.

Kui toimetulekutoetuseks arvestatud vahendid kasvasid 2009. aasta I kvartalis võrreldes 2008. aasta I kvartaliga kokku 14,8 miljonit krooni, siis sellest tööd mitteomava pereliikmega peredele arvestatud toimetulekutoetuse osa moodustas **12,7 milj krooni ehk 85,6% vahendite juurdekasvust**.

3. Toetuse saajad pereliikmete sotsiaalse seisundi järgi

Toetust saanud pereliikmete struktuuri nende sotsiaalse seisundi järgi, lähtudes nii erineva sotsiaalse seisundiga pereliikmete arvust kõigis vaadeldaval perioodil rahuldatud taotlustes (rahuldatud taotluste järgi) kui ka toetust saanud perede liikmete arvust, olenemata sellest, mitu korda nad vaadeldaval perioodil toimetulekutoetust said (toetust saanud perede järgi), iseloomustab alljärgnev tabel.

Tabel 4 Toimetulekupiiri kindlustamiseks toetust saanud pereliikmete struktuur, %

Pereliikmed sotsiaalse seisundi järgi	Rahuldatud taotluste järgi					Toetust saanud perede järgi ¹		
	2007 I kv	2007 IV kv	2008 I kv	2008 IV kv	2009 I kv	2007 I kv	2008 I kv	2009 I kv
Tööd mitteomavad isikud	37,5	41,3	39,3	40,2	43,9	37,2	38,1	44,1
sh - töötud	13,5	15,4	16,1	18,3	24,3	14,2	16,6	25,9
- pikaajalised töötud, mittetöötavad töötajad	24,1	25,9	23,2	21,8	19,6	23,0	21,4	18,1
Lapsed	33,4	32,2	31,2	35,6	32,2	33,8	32,2	32,3
Pensionärid	13,1	10,3	13,6	8,1	8,9	14,5	15,0	9,8
Kodused ²	8,2	9,1	8,6	8,5	7,2	8,2	8,4	7,0
Töötavad (v.a. pensionärid)	3,6	3,5	3,8	4,7	4,9	4,5	4,6	6,0
Üliõpilased	2,2	1,7	1,9	1,3	1,4	2,3	1,8	1,4
Muud	1,9	1,9	1,7	1,7	1,5	2,0	1,8	1,6
Kokku	100	100	100	100	100	X	X	X

¹ üks ja sama pereliige võib eri kuudel omada erinevat sotsiaalset seisundit. Selliste juhtude arv on suhteliselt väike (paar % pereliikmete üldarvust)

² kodused - mittetöötavad, peretoetuse seaduse alusel lapsehooldustasu saavad või lapsi hooldavad isikud; mittetöötavad puudega isiku hooldajad, puudega lapse vanemad; mittetöötavad vanurite hooldajad

Võrreldes 2008. aasta sama perioodiga kasvas toetuse saajate hulgaks samuti kõige enam tööd mitteomavate isikute (töötute arvu märkimisväärse kasvu tõttu) ning vähemal määral töötavate ja laste osatähtsus. Samal ajal on vähenenud pensionäride ja vähemal määral ka koduste, üliõpilaste ja teiste toetuse saajate osatähtsus.

Tabelis 5 on kokkuvõtvalt esitatud andmed toetust saanud perede ja rahuldatud taotluste ning toetuse maksmiseks kulunud rahaliste vahendite järgi peretüüpide lõikes.

Tabel 5. Rahuldatud taotluste arv, toetust saanud perede arv ja kulutused toimetulekutoetuseks, 2007- 2009

	Rahuldatud taotluste arv					Toetust saanud perede arv			Kulutused toimetulekutoetuseks (toimetulekupiiri kindlustamiseks), miljonit krooni				
	2007 I kv	2007 IV kv	2008 I kv	2008 IV kv	2009 I kv	2007 I kv	2008 I kv	2009 I kv	2007 I kv	2007 IV kv	2008 I kv	2008 IV kv	2009 I kv
Kokku /keskmine	23 511	15 204	17 013	15 413	22 970	9 784	7 211	10 238	32,5	19,7	25,3	24,2	40,1
Tööd mitteomava isikuga pere	13 987	9 633	10 027	10 571	15 760	5 537	4 082	6 825	20,6	13,0	16,1	17,1	28,8
sh – töötuga	5 128	3 706	4 203	4 830	8 753	2 157	1 822	4 027	7,7	5,0	6,8	7,9	16,6
- pikaajalise töötuga, mittetöötava töötisijaga	8 859	5 927	5 824	5 741	7 007	3 380	2 260	2 798	12,9	8,1	9,3	9,2	12,2
Pensionäripere	4 113	2 031	3 132	1 645	2 685	1 927	1 446	1 316	3,3	1,7	2,7	1,6	2,6
Üliõpilaspere	384	220	272	172	208	155	95	84	0,7	0,3	0,4	0,3	0,4
Muu pere	5 027	3 320	3 582	3 025	4 317	2 165	1 588	2 013	7,9	4,6	6,1	5,1	8,2
Kõikidest peredest:													
lapsega pere	7 732	4 661	5 038	4 571	7 199	3 210	2 161	3 330	14,3	7,6	10,0	9,5	16,9
puudega isikuga pere	2 806	1 403	2 030	1 331	2 056	1 271	938	982	3,1	1,6	2,3	1,7	2,9